Näete seal Kuumala werist warju
Tasalt mööda wette kõiguwad;
Waikne on ta nüüd, ei enam karju. —
Wale sõbrused kõik nõnda lõpewad!

Mõlema tüdrukul tungis üks imelik wõeras tundmus südamesse. Naad kuulatasid weel, aga laulmine jäi waiku. Selleşt, et kuulsid kalamehi weel üks teisega rääkiwad, arwasid, et need ehk täiemalt Heidalla kurblikust loust teaksid jutustada.

„Ma tahaks ometi hea meelega weel enam seşt asjast teada saada," ütles Madli; „ma armastan muisteaja juttusi kuulda, isiäranis rahwa enese suust."

Et see kaa Mareti nõudmine oli, siis tõusid ülesse ja astusid kaluri urtsiku poole. Mehed panid wäga imeks, kui äkkitselt kaks nii kena, uhkest ehitatud tütarlast enese ees nägid seiswad. Esiteks arwasid naad Kuumala warju nägewad ja tahtsid ära jooksta, kõik maha jättes. Aga Madli lahke teretamine: Tere õhtut, head sõbrad! hüüdis neid kohe tagasi ning lühikese julgustawa edasi-tagasi rääkimise järäl jäid naad rahuliselt paigale, küsisid ja andsid wastust, kuidas juhtus. Peened tütarlapsed andsid kaa täieliku wastuse kõige küsimiste peale ja siis küsis Madli, kas naad Heidalla lugu täitsalt teada jutustada.

„Küll ikka," andis Jaagi nimeline kalur wastuseks; „wii saa, Toom, nii kaua noodad kaldale, kunni ma sakstele lugu jutustan! Niipea, kui walmis olen, tulen järäle. Palun, tulge preilnad sinna ülesse," rääkis ta siis Madli ja Mareti poole pöördud, „sealt wõite näha, kuidas see asi on juhtunud."

„Kuidas nii?" oli neiude küsimine.

„Noh, see on ju see saar, kus see lugu kõik on siindinud, ja seepärast nimetakse teda kaa Kaudli-saareks, ning seda kalju meie ees Heidallani hauaks. Ei julge öösel keegi laewamees seia ligidalle ja kaladgi ei taha naljalt siin pool elada; meie käime kaa aina ikka enam lõune pool oma nootasi wälja heitmas."

Jaak aitas tütarlapsi järsu mäe-kallast ülesse kunni wiimse kõrgema paigani, kus ta neid lahke asemele istuma palus, isi heitis nende lähädale ääre peale, tõstis kätt ja näitis näpuga mere peale ja teiste poole tagasi waadates, algas ta:

„Seal kaugel, kuhu ma praegu näitan, on üks saareke, mis kesk päewa ajal nagu pilwe seia nähtaw on. Seal elas kaua aja eest üks kena tütarlaps, Kuumala, otse seesamma, kes ses laulus on nimetud; see oli nii kauni iludusega ehitud, et ta kuulus oli üle kõige see maa ja tulid seepärast kaugelt niihästi kui ligidalt kosi-

Eesti-maa rahwa Kalender 1887 , lk. 27